

ORGANIZAČNÝ PORIADOK GEOGRAFICKEJ OLYMPIÁDY

Názov súťaže: Geografická olympiáda

Organizátor súťaže: Národný inštitút vzdelávania a mládeže (ďalej len „NIVAM“)

Číslo schváleného organizačného poriadku súťaže: 2025/4956:2-E9171

Čl. 1

Úvodné ustanovenie

Tento organizačný poriadok je vypracovaný v súlade so smernicou Ministerstva školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) č. 19/2024 o súťažiach a predmetových olympiádach, ktorá nadobudla účinnosť 1. septembra 2024 (ďalej len „smernica“).

Čl. 2

Charakteristika súťaže, poslanie súťaže a riadenie súťaže

Geografická olympiáda je dobrovoľnou záujmovou činnosťou žiakov základných škôl a denného štúdia stredných škôl. Vytvára motiváciu na rozvíjanie nadania a talentu žiakov na základe ich súťaživosti. Je založená na systematickej skupinovej alebo individuálnej práci s talentovanými žiakmi. Organizuje sa ako predmetová olympiáda žiakov základných a stredných škôl a priamo súvisí s výchovno-vzdelávacím procesom.

Geografická olympiáda (ďalej len GO) je predmetovou olympiádou na základných školách a stredných školách. Jej poslaním je:

1. prehĺbiť a rozšíriť vedomosti z geografie a praktické zručnosti žiakov a orientovať ich záujmovú činnosť na problematiku modernej geografie,
2. vyhľadávať talentovaných žiakov pre odbornú a vedeckú prácu, rozvíjať ich,
3. viesť žiakov ku komplexnému pohľadu na prírodu a ľudskú spoločnosť, pestovať v nich zodpovedný vzťah k životnému prostrediu, k jeho ochrane a tvorbe,
4. viesť žiakov k pochopeniu sveta ako multikultúrneho priestoru, k akceptovaniu zvykov, tradícií a spôsobu života obyvateľov iných krajín sveta,
5. umožniť učiteľom geografie využiť výsledky GO pre skvalitnenie a modernizáciu vyučovania geografie na základných a stredných školách,
6. prispievať k účelnému využívaniu voľného času žiakov.

Odborným garantom je Slovenská geografická spoločnosť pri SAV v spolupráci so Slovenskou komisiou Geografickej olympiády (ďalej len „SK GO“).

GO po odbornej a obsahovej stránke riadia odborné komisie. Slovenská komisia GO (ďalej len „SK GO“) zabezpečuje:

- odbornú a obsahovú náplň GO,
 - vypracovanie písomných testov pedagógmi geografie z VŠ, SŠ a ZŠ,
 - vydávanie metodických, študijných a odborných materiálov,
 - vyhodnotenie priebehu a úrovne jednotlivých ročníkov GO,
 - riadenie a usmerňovanie činnosti okresných a krajských komisií GO,
 - výber tém a zameranie jednotlivých kategórií GO pre SŠ a ZŠ,
 - obsahovú náplň sústredení a prípravu slovenskej reprezentácie na medzinárodné kolo,
 - organizáciu medzinárodných kôl na Slovensku,
 - návrh na zloženie slovenskej reprezentácie súťažiacich a vedúcich na medzinárodné GO.
1. SK GO tvoria predseda, tajomník a 8 členov. SK GO je nadradená všetkým nižším odborným komisiám. Predseda a členovia SK GO sú vymenovávaní v zmysle smernice.
 2. Úlohou autorských kolektívov je vypracovávanie súťažných testov a riešení, prípadne aktuálnych Metodicko-organizačných pokynov GO (ďalej len „MOP GO“). Autorské kolektívy vedú vedúci autorských kolektívov. SK GO má dva autorské kolektívy, autorský kolektív pre ZŠ a OG a autorský kolektív pre SŠ.
 3. Krajská odborná komisia GO: po odbornej, obsahovej a organizačnej stránke riadi priebeh krajského kola GO. Predseda a členovia KK GO sú vymenovávaní v zmysle smernice.
 4. Okresná odborná komisia GO: po odbornej, obsahovej a organizačnej stránke riadi priebeh okresného kola GO. Predseda a členovia OK GO sú vymenovávaní v zmysle smernice.
 5. Krajské a okresné odborné komisie GO poverujú tvorbou a hodnotením úloh podľa ich povahy svojich členov a prizvaných odborníkov. Členom poroty nemôže byť učiteľ, ktorý pripravoval súťažiaceho (nemôže hodnotiť svojho žiaka).
 6. Členstvo v odborných komisiách GO je dobrovoľné a nezastupiteľné. Funkčné obdobie predsedov a členov odborných komisií je päťročné.

Čl. 3

Štruktúra súťaže, spôsob súťaženia a charakteristika kategórií

1. Stredné školy

GO sa zúčastňujú jednotlivci, žiaci gymnázií a ostatných stredných škôl, kde je geografia vyučovacím predmetom. Žiaci 1. – 4. roč. gymnázií s osemročným štúdiom (OG) súťažia ako žiaci základných škôl.

Spôsob súťaženia

Súťaží sa v 3 kolách – školskom, krajskom a celoštátnom a v 2 kategóriách – A a Z.

V kategóriách A sa súťaží vypracovaním samostatnej písomnej práce alebo posteru a ich obhajobou na vypísanú, resp. zvolenú tému a riešením úloh formou písomných testov. Témy písomných prác vypisuje SK GO. Sú nimi Aktuálne problémy z regionálnej geografie sveta okrem SR, aktuálne problémy z geografie SR a voľná téma.

V kategórii Z, ktorá vychádza z modelu Medzinárodnej geografickej olympiády, sa súťaží

riešením úloh formou písomných vedomostných testov a v celoštátnom kole aj formou multimediálneho a praktického testu.

V celoštátnom kole všetci účastníci absolvujú aj test z anglického jazyka. Celkové výsledky slúžia k výberu reprezentantov na Medzinárodnú Geografickú olympiádu.

V kat. Z môže súťažiť aj žiak z kat. E, ale vzhľadom na vekovú hranicu sa nemôže v prípade úspechu zúčastniť IGEO.

2. Základné školy

GO sa zúčastňujú jednotlivci, žiaci 4. – 9. roč. ZŠ a žiaci 1. – 4. roč. OG.

Spôsob súťaženia

Súťaží sa v 4 kolách — školskom, okresnom, krajskom a celoštátnom a v 3 kategóriách — G, F, E. Kategória G — 5. ročník ZŠ, v prípade záujmu aj 4. ročník ZŠ, F — 6. a 7. ročník ZŠ, resp. 1. a 2. ročník OG, E — 8. a 9. ročník ZŠ, resp. 3. a 4. ročník OG. V školskom a okresnom kole sú zastúpené všetky 3 kategórie, v krajskom 2 (E, F) a v celoštátnom 1 (E).

V jednotlivých kategóriách sa súťaží písomnou alebo online formou spracovaním zadaných úloh prvej časti bez použitia atlasu (vrátane monotematického celku) a v druhej časti, ktorá zahŕňa aj prácu s mapou, plánom a orientáciu v teréne podľa mapy. Súčasťou školských a okresných kôl sú aj úlohy z poznatkov o miestnej krajine. Témy a okruhy súťažných úloh pre jednotlivé kategórie a kolá sú zverejnené v Metodicko-organizačných pokynoch pre daný ročník olympiády. Úlohy z poznatkov o miestnej krajine (ktorou sa myslí okolie školy, príslušné sídlo, príslušný okres, miestny región a pod.) pripravuje školská, resp. okresná odborná komisia GO.

Čl. 4

Odborné a organizačné zabezpečenie súťaže

1. Stredné školy

- 1.1. Školské kolo v kategórii A vyhlasuje riaditeľ školy, organizuje ho predmetová komisia na škole. Z poverenia riaditeľa školy odbornú komisiu tvoria vyučujúci geografie, vedúci predmetovej komisie a zástupca vedenia školy. Školského kola sa zúčastňujú všetci záujemcovia, ktorí do stanoveného termínu odovzdajú písomné súťažné práce. Školská odborná komisia GO posúdi predložené práce a tie, ktoré splnia požadované kritériá, postupujú do krajského kola.
- 1.2. Školské kolo v kategórii Z vyhlasuje a organizuje SK GO v spolupráci so spolupracujúcou organizáciou. Školského kola sa zúčastňujú všetci záujemcovia, ktorí do stanoveného termínu prihlásia na internetovú stránku spolupracujúcej inštitúcie a elektronicky vyplnia vedomostný test. Autorský kolektív GO pre SŠ posúdi výsledky a tí súťažiaci, ktorí splnia požadované kritériá, postupujú do krajského kola.
- 1.3. Krajské kolo zabezpečujú príslušné regionálne úrady školskej správy (ďalej len „RÚŠŠ“ a poverené centrá voľného času. Krajské kolo garantuje po odbornej stránke krajská odborná komisia GO.

- 1.4. Celoštátne kolo zabezpečuje NIVaM, odbornú stránku olympiády garantuje SK GO.
- 1.5. Výber reprezentantov na medzinárodnú GO schvaľujú poverení členovia SK GO na základe výsledkov celoštátneho kola GO. V súlade s medzinárodnými pravidlami sa prihliada aj na vek vybraných účastníkov.

2. Základné školy

- 2.1. Školské kolo vyhlasuje riaditeľ školy a organizačne ho zabezpečuje predmetová komisia v škole.
- 2.2. Okresné kolo zabezpečujú príslušné RÚŠS alebo poverené centrá voľného času či iné školské zariadenia. Odbornú stránku olympiády garantuje okresná odborná komisia GO.
- 2.3. Krajské kolo zabezpečujú príslušné RÚŠS a poverené centrá voľného času. Odbornú stránku olympiády garantuje krajská odborná komisia GO.
- 2.4. Celoštátne kolo zabezpečuje NIVaM, odbornú stránku olympiády garantuje SK GO.
- 2.5. Výber reprezentantov na medzinárodnú GO schvaľujú poverení členovia SK GO, na základe výsledkov celoštátneho kola GO a výsledkov kontrolných testov. V súlade s medzinárodnými pravidlami sa prihliada aj na vek vybraných účastníkov.

Čl. 5

Termíny súťažných kôl Geografickej olympiády

Časový harmonogram GO – Termínovník predmetových olympiád a súťaží je každoročne zverejnený na internetovej stránke NIVaM-u.

Časový harmonogram GO a obsahová náplň testov je každoročne špecifikovaná v MOP GO pre ZŠ a 1. – 4. roč. OG a v MOP GO pre SŠ a 5. – 8. roč. OG pre príslušný školský rok.

Čl. 6

Hodnotenie vedomostí a zručností žiakov porotami

1. Stredné školy

V kategóriách A sa hodnotia písomné práce, ich obhajoby a vedomostné testy. Práce svojím názvom i obsahom musia byť originálne, súťažiaci musí písomne čestne vyhlásiť, že prácu neprihlásil a neprezentoval v inej súťaži. V prípade zistenia, že sa súťažiaci zúčastnil s tou istou písomnou prácou viacerých súťaží, bude diskvalifikovaný vo všetkých súťažiach, a to aj dodatočne.

Všetky podrobné informácie (bodovanie, hranica úspešnosti súťažiacich a ďalšie) sú uvedené v MOP GO pre príslušné kategórie.

Pri práci s testami je možné používať pomôcky a atlasy odporúčané v MOP GO.

2. Základné školy

Všetky podrobné informácie (témy, bodovanie a zameranie úloh, hranica úspešnosti súťažiacich, stanovenie konečného poradia súťažiacich pri rovnosti bodov, termíny a ďalšie)

sú uvedené v MOP GO pre príslušné kategórie.

Pri práci s testami je možné používať pomôcky a atlasy odporúčané v MOP GO.

Odborné komisie na všetkých úrovniach sledujú priebeh GO, vyhodnotia výsledky GO, ich priebeh a vyhodnotenie zašlú elektronicky podľa MOP GO pre príslušnú kategóriu.

Príslušná odborná komisia archivuje testy súťažiacich 1 rok a v prípade potreby ich poskytuje k nahliadnutiu príslušnej vyššie postavenej odbornej komisii.

Čl. 7

Organizátor súťaže, adresa a úplný kontakt

Organizátorom GO na celoštátnej úrovni je Národný inštitút vzdelávania a mládeže, Ševčenkova 11, 851 05 Bratislava, IČO: 00164348, DIČ: 2020798714, tel.: +421 2 482 09 411, sekretariat.gr@nivam.sk, www.nivam.sk.

Čl. 8

Podmienky účasti žiakov v súťaži a postupový kľúč

1. Stredné školy

- 1.1. Zo školského kola do krajského kola postupujú z kategórie A tí súťažiaci, ktorých práce odporučí príslušná odborná komisia. Z kategórie Z postupujú najlepší súťažiaci v počte, o ktorom rozhodne predseda krajskej odbornej komisie podľa podmienok príslušného kraja.
- 1.2. Do celoštátneho kola GO postupujú súťažiaci z kategórie A, ktorí sa umiestnili na 1. a 2. mieste a z kategórie Z postupujú súťažiaci, ktorí sa umiestnili na 1. — 4. mieste, t. j. 8 žiakov z každého kraja (spolu 64 žiakov).
- 1.3. Vypracovanie testov pre krajské a celoštátne kolá vypracujú členovia autorského kolektívu GO pre SŠ a 5. — 8. roč. OG.

2. Základné školy

- 2.1. Zo školského kola do okresného kola postupujú z každej kategórie (E, F, G) maximálne prví traja úspešní riešitelia. Z okresného kola do krajského postupujú maximálne prví traja úspešní riešitelia z kategórií F, E. Z krajského kola do celoštátneho kola postupujú maximálne prví štyria úspešní riešitelia z kategórie E.
- 2.2. V prípade, že sa na postupovej pozícii umiestnil neúspešný riešiteľ, do vyššieho kola nepostupuje. Organizátor vyššieho kola môže namiesto neho pozvať iného úspešného riešiteľa, ktorý skončil na nepostupovej pozícii (v školskom kole v niektorej inej ZŠ alebo v niektorom inom OG v prípade postupu do okresného kola; v okresnom kole v niektorom inom okrese v prípade postupu do krajského kola, v celoštátnom kole v niektorom inom kraji), pričom rozhodujúcim kritériom pre postup bude vyšší počet dosiahnutých bodov.
- 2.3. Vypracovanie testov pre školské kolá zabezpečia školské odborné komisie GO. Testy pre okresné, krajské a celoštátne kolo vypracujú členovia autorského kolektívu pre ZŠ a 1. — 4. OG. SK GO môže rozhodnúť o realizácii školských kôl

online s centrálnym testom.

3. Metodicko-organizačné pokyny

Pravidlá olympiády uvedené v OP spresňujú MOP GO, ktoré sú doplňujúcim materiálom k OP.

Metodicko-organizačné pokyny pre ZŠ a 1. — 4. roč. OG obsahujú časový harmonogram olympiády, tému monotematického celku vrátane odporúčanej literatúry, témy pre úlohy prvej časti olympiády pre všetky kategórie a kolá, okruhy úloh pre druhú časť olympiády, spôsob stanovenia poradia súťažiacich v prípade rovnosti bodov a ďalšie informácie a odporúčania k priebehu olympiády.

Metodicko-organizačné pokyny pre SŠ a 5. — 8. roč. OG obsahujú časový harmonogram olympiády, obsah testov pre všetky kategórie a kolá, spôsob stanovenia poradia súťažiacich v prípade rovnosti bodov a ďalšie informácie a odporúčania k priebehu olympiády.

Metodicko-organizačné pokyny pre aktuálny ročník olympiády pripraví autorský kolektív GO pre ZŠ a 1. — 4. roč. OG a autorský kolektív GO pre SŠ a 5. — 8. roč. OG.

MOP GO pre príslušné kategórie sú zverejnené na internetovej stránke NIVaM-u.

Čl. 9

Práva a povinnosti súťažiacich na Geografickej olympiáde

1. Súťažiaci na GO majú právo byť včas a v dostatočnom rozsahu informovaní o organizovaní olympiády, o podmienkach účasti v nej a zúčastniť sa olympiády, keď splnia podmienky uvedené v tomto organizačnom poriadku. Súťažiaci majú právo byť vopred oboznámení s kritériami hodnotenia a po absolvovaní olympiády byť informovaní o svojom umiestnení v príslušnom kole GO.
2. Žiak súťaží v kategórii, ktorá zodpovedá jeho ročníku alebo v kategórii určenej pre vyšší ročník. V GO pre ZŠ a OG žiak môže súťažiť iba v jednej kategórii, v danom ročníku súťaže vždy v tej istej kategórii vo všetkých kolách. Na jednom postupovom mieste vo všetkých kategóriách GO smie byť umiestnený len jeden súťažiaci. Na postup do vyššieho kola olympiády musí byť žiak úspešným riešiteľom nižšieho kola.
3. Súťažiaci sú povinní riadiť sa organizačným poriadkom olympiády, dostaviť sa včas na súťaž, rešpektovať rozhodnutia odbornej komisie a súťažiť čestne v zmysle zásad súťaže.
4. Protest proti výsledkom olympiády je možné podať v písomnej forme do 3 pracovných dní od zverejnenia výsledkovej listiny v elektronickej platforme organizátorovi príslušného kola súťaže.
5. Vybraní súťažiaci na medzinárodné kolá GO sú povinní zúčastniť sa sústredení.

Čl. 10

Bezpečnosť a ochrana zdravia účastníkov súťaže

Pri organizovaní všetkých kôl GO musia organizátori dôsledne dodržiavať

bezpečnostné a hygienické zásady platné pri práci s deťmi a mládežou.

Za bezpečnosť a hygienu počas jednotlivých kôl zodpovedá:

- a) v školskom kole riaditeľ a školská odborná komisia GO,
- b) vo vyšších kolách organizátor.

Čl. 11

Zabezpečenie podmienok účasti na GO súťažiacich s vyučovacím jazykom národnostných menšín

1. Stredné školy

V kategóriách A a Z sa písomné testy, vypracovanie a obhajoba samostatných písomných prác alebo posterov realizujú v krajskom a celoštátnom kole v slovenskom jazyku.

2. Základné školy

V kategóriách E, F a G zabezpečí SK GO pre okresné kolá úlohy a riešenia v jazyku národnostnej menšiny, podľa požiadaviek jednotlivých OÚ.

Súťažiaci krajského kola kategórií E a F riešia písomné testy v slovenskom jazyku. SK GO pre krajské kolá týchto kategórií zabezpečí preklady textovej časti úloh v jazyku národnostnej menšiny, ktoré sú pre žiakov pomôckou pre ľahšie porozumenie zadaní.

V celoštátnom kole kategórie E súťažiaci riešia úlohy v slovenskom jazyku.

Čl. 12

Charakteristika medzinárodnej súťaže

1. Stredné školy

Najúspešnejší riešitelia GO v rámci stredných škôl sa zúčastňujú na Medzinárodnej geografickej olympiáde – International Geography Olympiad (IGEO).

2. Základné školy

Najúspešnejší riešitelia GO v rámci základných škôl a 1. — 4. roč. OG sa zúčastňujú na Medzinárodnej geografickej olympiáde, pokiaľ sa táto v príslušnom roku organizuje.

Čl. 13

Odborná príprava žiakov na domáce a medzinárodné súťaže,

Žiaci sa pripravujú na GO samostatne, pričom môžu využívať odborné vedenie a konzultácie učiteľov.

Za účelom prípravy a výberu účastníkov medzinárodných geografických olympiád v rámci stredných i základných škôl sa ako súčasť GO organizujú sústreduenia. Na tieto sústreduenia sú pozývaní najúspešnejší riešitelia celoštátneho kola. O ich nominácii a o obsahovej náplni sústreduenia rozhoduje na základe výsledkov v celoštátnom kole SK GO.

Čl. 14
Finančné zabezpečenie súťaže

1. Školské kolá GO sú zabezpečované z rozpočtov škôl.
2. Okresné a krajské kolá GO finančne zabezpečujú príslušné RÚŠS.
3. GO na celoštátnej úrovni po finančnej stránke zabezpečuje NIVaM z finančných prostriedkov poskytnutých ministerstvom formou kontraktu. Z rozpočtu olympiády uhrádza náklady na:
 - celoštátne kolá (spravidla ubytovanie, strava, prenájom miestností, občerstvenie, cestovné náklady súťažiacich, tlač diplomov, výroba medailí, ceny víťazom, náklady na sprievodný program, materiál na praktické úlohy, cestovné a honoráre členom porôt a dozoru určeného organizátorom),
 - sústreďenia pred medzinárodnými kolami (spravidla ubytovanie, strava, prenájom miestností, materiál na praktické úlohy, cestovné náklady súťažiacich, cestovné a honoráre lektorom a dozoru určených organizátorom),
 - vycestovania slovenských reprezentácií na medzinárodné kolá (spravidla cestovné, cestovné poistenie, víza, nevyhnutné ubytovanie pred odletom a po prilete, povinné očkovanie a iné nevyhnutné výdavky spojené s vycestovaním),
 - zasadnutia komisií (spravidla občerstvenie, cestovné),
 - honoráre autorom, recenzentom, prekladateľom súťažných úloh, lektorom, za prípravu tém písomných prác alebo posterov, MOP a organizačno-technické zabezpečenie podujatí,
 - a ďalšie náklady na podporné aktivity v súlade s poslaním olympiády.

Návrh rozpočtu a odpočet čerpania pre celoštátne a medzinárodné kolá v rozsahu poverenia kontraktom predkladá NIVaM v stanovených termínoch ministerstvu.